

Det kongelige arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Vår referanse:

16/01123-6

Saksbehandler:

Dag Vatne, 952 09 109

Deres referanse:**Dato:**

19.12.2016

Høring om endringer i arbeidsmiljølovens regler om kveldsarbeid og i virkeområdet for medleverforskriften

Vi viser til Arbeids- og sosialdepartementets brev av 11. november 2016 vedrørende ovennevnte.

Helse Sør-Øst RHF har oversendt høringsnotatet med forslag til lovendringer m.v. til våre underliggende helseforetak og har mottatt skriftlige innspill fra noen av dem. Dette høringssvaret ivaretar hovedbudskapet i disse innspillene.

Vi har følgende kommentarer:

Generelt:

Høringsnotatet er en oppfølging av NOU 2016:1 (Arbeidslivsutvalgets innstilling), der mandatet var å vurdere de samlede arbeidstidsreguleringene og praktiseringen av disse i lys av behovet for å mobilisere mer arbeidskraft, herunder legge til rette for heltid. Innstillingen omtaler en rekke endringer som vil kunne fremme en slik innsats i helseforetakene. Dette omfatter bl.a. 10 timers daglig arbeidstid og utvidet mulighet for arbeidsgiver til å gjennomsnittsberegne arbeidstiden uten avtale med tillitsvalgte. Forslagene her har en mer begrenset rekkevidde og mindre relevans for arbeid i sykehus.

Ad: Virkeområde for medleverforskriften

Ingen av helseforetakene har medleverordninger eller planlegger å etablere slike i egen regi. Endringer i medleverforskriftens virkeområde blir derfor ikke kommentert fra vår side.

Ad: Regler for kveldsarbeid

Arbeidsmiljøloven åpner i dag kun for arbeid etter kl. 21.00 (nattarbeid) dersom arbeidets art gjør det nødvendig, jf. lovens § 10-11 første og annet ledd. Det kan i tillegg inngås avtaler med tillitsvalgte i den enkelte virksomhet om flytting av innslagspunktet for nattarbeid, forkorting av nattperioden og nattarbeid ved særlig og tidsavgrenset behov.

For arbeidstakere med dagarbeid kan det være hensiktsmessig og ønskelig å arbeide hjemmefra noen timer på kvelden. Uten avtale med tillitsvalgte er loven i dag til hinder for slikt arbeid etter kl. 21.00. I forslaget som fremlegges, velger departementet å holde fast ved dette innslagspunktet for nattarbeid. Det konkrete forslaget berører reguleringen av avtaleinstituttet. Unntak skal nå kunne avtales direkte med den enkelte arbeidstaker:

“Arbeidsgiver og arbeidstaker kan inngå skriftlig avtale om at arbeidstaker, på arbeidstakers initiativ, kan utføre arbeid mellom kl. 21.00 og 23.00.”

At den enkelte med dette gis mulighet for selv å velge å arbeide mellom kl. 21.00 og 23.00, uten at dette regnes som nattarbeid, fremstår som fornuftig og i tråd med samfunnsutviklingen. En slik endring vil ikke minst kunne komme småbarnsforeldre til gode. Men for alle tradisjonelle dagarbeidere, som gjerne også kan arbeide hjemmefra, vil det innebære en økt frihet i arbeidssituasjonen. Når avtaler bare skal kunne initieres av arbeidstaker, bør det videre gi tilstrekkelig garanti mot misbruk fra arbeidsgivers side.

Departementet foreslår imidlertid ingen endring i den alminnelige regel om hviletid (11 timer), jf. lovens § 10-8 første ledd og gir heller ingen adgang til individuell avtale om forkortet hviletid. Arbeidstaker som jobber frem til kl. 23.00, vil derfor ikke kunne starte på arbeid før kl. 10.00 neste dag. Isåfall slår kravet om avtale med tillitsvalgte inn. Dette virker unødig stivbeint. Det burde istedet gis mulighet til å forkorte den daglige hvileperioden til 8 timer etter avtale med den enkelte ansatte, slik regelen idag er for avtale med tillitsvalgte, jf. lovens § 10-8 tredje ledd. Uten en slik adgang reduseres i praksis mye av forslagets nytteverdi.

De foreslåtte endringene vurderes etter dette som et skritt i riktig retning, men anses ikke som tilstrekkelige til å gi den tilsiktete fleksibilitet med hensyn til fordeling av daglig arbeidstid.

Endringene vil dessuten bare omfatte et fåtall av de ansatte i helseforetakene- primært administrativt ansatte med oppgaver uavhengig av pasientbehandling. De vil derfor ikke gi grunnlag for vesentlige driftsmessige tilpasninger som kan fremme mer effektiv ressursutnyttelse i kjernevirksomheten.

Arbeidstidsutvalgets forslag knyttet til bestemmelsene om skift-/turnusarbeid er derimot langt viktigere for helseforetakene enn de endringene som nå foreslås. Vi imøteser departementets oppfølging også av disse tiltakene, slik det beskrives innledningsvis i høringsnotatet.

Med vennlig hilsen
Helse Sør-Øst RHF

Svein Tore Valsø
konstituert HR-direktør

Dag Vatne
spesialrådgiver

Kopi til: Helseforetakene